

فهرست

صفحه	عنوان
هفت	پیشگفتار
۱	قصیده سی و چهارم
۳۳	قصیده سی و پنجم
۵۷	قصیده سی و ششم
۹۵	قصیده سی و هفتم
۸۲	قصیده سی و هشتم
۸۲	درباره ممدوح قصیده
۸۳	دیدگاه‌های صاحب‌نظران
۸۵	جمع‌بندی دیدگاه‌های نسخ خطی و چاپی و صاحب‌نظران
۸۶	نگاهی به ابیات مدحی قصیده
۸۸	علت اختلاف‌نظرها
۸۹	سه روایت از قصیده «شاهد جان»
۸۹	دو احتمال
۹۰	نکته‌ای مهم درباره نسخه لندن
۹۱	نقد دیدگاه‌ها
۹۳	بحث تقویمی
۹۵	سیف‌الدین، دارای دربند
۹۶	نقد دیدگاه اول
۹۷	سیف‌الدین اتابک غازی بن مودود زنگی (متوفی ۵۷۶ق)
۱۱۴	قصیده سی و نهم
۱۵۶	قصیده چهلم
۱۷۷	قصیده چهل و یکم
۱۸۱	رؤیاهای شاعرانه

صفحة

عنوان

١٩٩	قصيدةٌ چهل و دوم
١٩٩	نوزاد اخستان
٢٠٦	قصيدةٌ چهل و سوم
٢٢٠	قصيدةٌ چهل و چهارم
٢٣٤	قصيدةٌ چهل و پنجم
٢٤٥	قصيدةٌ چهل و ششم
٢٦٠	قصيدةٌ چهل و هفتم
٢٧٣	قصيدةٌ چهل و هشتم
٢٧٩	قصيدةٌ چهل و نهم
٢٨٧	قصيدةٌ پنجاه هم
٢٩١	قصيدةٌ پنجاه و یکم
٢٩٩	قصيدةٌ پنجاه و دوم
٣٠٧	قصيدةٌ پنجاه و سوم
٣١١	قصيدةٌ پنجاه و چهارم
٣٢١	قصيدةٌ پنجاه و پنجم
٣٢٨	قصيدةٌ پنجاه و ششم
٣٤٩	قصيدةٌ پنجاه و هفتم
٣٥٠	زین الدین علی کوچک
٣٦٧	قصيدةٌ پنجاه و هشتم
٣٩٢	قصيدةٌ پنجاه و نهم
٤١٧	قصيدةٌ شخصت
٤٦٦	قصيدةٌ شخصت و یکم
٤٧٣	قصيدةٌ شخصت و دوم
٥١٩	قصيدةٌ شخصت و سوم
٥٤٨	قصيدةٌ شخصت و چهارم
٥٨٥	قصيدةٌ شخصت و پنجم
٦٠٢	قصيدةٌ شخصت و ششم
٦٢٥	منابع
٦٣٩	نمایه‌ها

پیشگفتار

ز رشکت مهر تابان بس که در دل عقده‌ها دارد   مُعَقَّد مطلبی از شعر خاقانی است پنداری
میرزا محسن تأثیر تبریزی (متوفی ۱۱۳۱ق)

در شناخت راز و رمزهای اقلیم سخن خاقانی به اقلیم دوم رسیده‌ایم که چون اقلیم نخست سرزمینی است پر عجایب و شگفت. هر بخش از مجموعه سر سخنان نظر خاقانی که بخش قصاید آن در چهار جلد به ارباب فضل و فضیلت تقدیم خواهد شد، سی و سه قصیده از چکامه‌های سخنور بزرگ شروان را در بر دارد. بخش نخست پیش از این منتشر شده و بخش دوم اینکه پیش روی شماست و دو بخش و مجلد دیگر نیز، به یاری حق، بهزادی مراحل چاپ و نشر را طی خواهد کرد.
این بخش‌ها، در عین پیوستگی مستقل‌اند و استادان محترم می‌توانند همه یا یک یا چند جلد از این مجموعه را به دانشجویان خویش در حوزه نظم فنی فارسی معرفی کنند.

در این جلد نیز، مانند جلد قبلی از دقّت نظرها و نکته‌سنجهای جمعی از دوستان فاضل بهره‌مند بوده‌ایم؛ از جمله دکتر مجید منصوری و دکتر سید‌محسن حسینی وردنجانی که از این عزیزان سپاسگزارم. دانشجوی محترم دکتری خانم طاهره طاهردل و ویراستار فاضل سازمان «سمت» جناب آقای حسنی نیز با حوصله‌ای مثال‌زدنی متن را از نظر گذراندند و نکات و لغزش‌هایی را یادآور شدند. همچنین مسئولان محترم سازمان و به خصوص همکاران سخت کوش بخش تدوین که با وظیفه‌شناسی ویژه این کتاب را به مراحل پایانی رساندند، شایسته قدردانی فراوان‌اند. از استاد گرامی جناب آقای فرزاد ادبی که طراحی جلد این مجموعه را پذیرفته و با هنر خویش به این اثر ارزش و چشم‌نوازی بخشیدند نیز سپاسگزارم.

پیش‌اپیش قدردانی خاص خود را نثار صاحب‌نظران و استادان دانشمندی می‌کنم که این مجموعه را خواهند دید و ما را از نکات عالمنهای که به نظر صائبشان خواهد رسید بهره‌مند خواهند ساخت. امیدواریم نقدها و نوشه‌های عالمنه این استادان را پیرامون این مجموعه به ضمیمه و اپسین جلد این اثر به عنوان تکمله‌ای مفید چاپ کنیم.

محمد رضا ترکی

۱۳۹۸